

Olecko, 16 marca 2018 r.

SOG.8030.21.2018

Diagnoza problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży w Gminie Olecko

Podstawą do planowania działań i promocji zdrowia są informacje o stanie zdrowia mieszkańców danego obszaru. Uzyskanie pełnych danych nie jest łatwe ponieważ termin „zdrowie” jest trudny do zdefiniowania i trudno mierzalny. Każdy z nas przyjmuje, że jest to stan określający pełnię możliwości czyli uzyskanie dobrego samopoczucia na poziomie fizycznym, psychicznym i społecznym. Ocena tego stanu jest oceną bardzo subiektywną danej osoby. Ogólnie do opisu stanu zdrowia w literaturze przyjmuje się tradycyjnie używane mierniki takie jak: umieralność, zachorowalność, hospitalizacja i problemy zdrowotne. Szczególną uwagę należy zwrócić na zdrowie dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, które wymagają zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej ze względu na specyficzny okres dynamicznego rozwoju. Zdrowie uczniów zależy od wielu czynników pozamedycznych, przede wszystkim od stylu życia, związanego m. in. ze statusem ekonomiczno-społecznym rodzin, wsparcia społecznego, środowiska szkoły, a także edukacji zdrowotnej.

Przemiany społeczno – ekonomiczne i takie zjawiska jak, nierówności społeczne, bezrobocie, osłabienie poczucia bezpieczeństwa osobistego, nadmiar stresów, czy rywalizacja, utrudniają rozwój dziecka i zagrażają zdrowiu psychicznemu. Według danych Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Olecku w roku 2017 wydano 120 różnego rodzaju orzeczeń.

Lp.	Rodzaj wydanego orzeczenia – 2017r.	Ilość wydanych orzeczeń – 2017r.
1.	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego: upośledzenia w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, Autyzm, Aspergera, Afazja, niedosłuch, niewidzący -słabo widzący, niepełnosprawność ruchowa	54
2.	Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania	31
3.	Orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	8
4.	Opinie wczesnego wspomaganie dziecka (0– 6 lat)	27
	Łącznie:	120

Tab.1: źródło: Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Olecku.

Z powyższych danych wynika, że już małe dzieci (0-6 lat) mają orzeczenie o niepełnosprawności i wymagają wczesnego wspomaganie rozwoju. Wczesnym wspomaganie rozwoju nazywamy zespół wielokierunkowych oddziaływań skierowanych na dziecko, co do którego zdiagnozowano lub podejrzewa się nieprawidłowości rozwojowe. Zakres oddziaływań obejmuje również rodzinę dziecka. Polega ono na pobudzaniu psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki w szkole. Zakres tego oddziaływania może być bardzo różny, w zależności od zdiagnozowanych przez specjalistów deficytów rozwojowych. Może ono obejmować: psychomotorykę, sferę komunikacji, mowy i języka, funkcjonowanie zmysłów dziecka, itd.

Poniżej przedstawiono liczbę dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności uczęszczających do gminnych placówek oświatowych.

Placówka oświatowa	Liczba dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności wydane przez:	
	Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Olecku	2	6

Wysłano mailem 16.03.2018.

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Olecku	67	5
Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Jana Pawła II w Olecku	6	11
Szkoła Podstawowa Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. ks. Jana Twardowskiego w Olecku	44	22
Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Gąskach	3	4
Szkoła Podstawowa w Babkach Oleckich	2	4
Szkoła Podstawowa w Judzikach	6	0
Szkoła Podstawowa w Kijewie	0	3
Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Krasnal w Olecku	1	1
RAZEM:	131	56

Tab. 2 Źródło: szkoły podstawowe oraz przedszkole gminne.

Jednym z wielu występujących problemów zdrowotnych są zaburzenia zdrowia psychospołecznego, które stanowią dość liczną i zróżnicowaną grupę. W ich powstawaniu rolę odgrywa wiele czynników związanych z rodziną, szkołą, grupą rówieśniczą, środowiskiem lokalnym.

Na terenie gminy Olecko funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy, który zaspokaja ważne potrzeby społeczne osób niepełnosprawnych intelektualnie. Jest to ośrodek wsparcia pobytu dziennego. Poniższa tabela przedstawia ogólną liczbę dzieci, stopień niepełnosprawności oraz występujące schorzenia

	Liczba dzieci	
	Rok 2017	Rok 2018
	65	18
Stopnie niepełnosprawności obejmujące n/w schorzenia	Znaczny, umiarkowany, zaliczony do osób niepełnosprawnych (jeśli nie ukończył 16 lat)	Znaczny, umiarkowany
Schorzenia	Mózgowe porażenie dziecięce, autyzm, zespół Rubinstein-Taybi, padaczka, upośledzenie Umysłowe, przepuklina mózgowo-rdzeniowa, wodogłowie, małogłowie, całościowe zaburzenia rozwoju ze spectrum autyzmu, opóźniony rozwój psychoruchowy, zespół piramidowy czterokończynowy	Mózgowe porażenie dziecięce, autyzm, zespół Rubinstein-Taybi, padaczka, upośledzenie Umysłowe, przepuklina mózgowo-rdzeniowa, wodogłowie, małogłowie, całościowe zaburzenia rozwoju ze spectrum autyzmu, opóźniony rozwój psychoruchowy, zespół piramidowy czterokończynowy

Tab.3 źródło: Środowiskowy Dom Samopomocy w Olecku.

Funkcjonuje też Centrum Edukacji Specjalnej jako niepubliczna placówka oświatowa dla dzieci głębiej niepełnosprawnych intelektualnie. W 2017 roku do placówki uczęszczało 75 uczniów natomiast w 2018 uczęszcza 72 dzieci. Najwięcej bo 13 dzieci jest z niepełnosprawnością w stopniu głębokim, 11 osób z umiarkowanym, 10 z autyzmem, 9 osób ma niepełnosprawność sprzężoną (autyzm i umiarkowany stopień).

Najwięcej placówek opieki nad dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami psychicznymi znajduje się w dużych miastach. Na naszym terenie znacznie odczuwany jest niedobór psychiatrów dziecięcych. Mimo stopniowej poprawy w zaspokajaniu potrzeb tej grupy społecznej wiele problemów nie jest rozwiązywanych, np. wysokie koszty rehabilitacji i opieki nad dziećmi. Znaczna liczba osób z zaburzeniami psychicznymi pozostaje poza profesjonalną opieką, głównie z powodu małej dostępności tej opieki i obawami przed stygmatyzacją.

Innym problemem zdrowotnym wynikającym z obserwacji w szkołach dzieci i młodzieży przez nauczycieli jest występująca: nadwaga, wady postawy, wady wzroku, cukrzyca, wady zgryzu, próchnica.

Placówka oświatowa	Rodzaj problemów zdrowotnych				
	nadwaga	wady postawy	wady wzroku	cukrzyca	wady zgryzu (próchnica)
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Olecku	30	x	x	3	-
Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Olecku	10	-	70	-	-
Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Jana Pawła II w Olecku	25	X	X	-	-
Szkoła Podstawowa Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. ks. Jana Twardowskiego w Olecku	25	104	86	-	-
Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Gąskach	12	10	x	2	-
Szkoła Podstawowa w Babkach Oleckich	10	-	7	-	-
Szkoła Podstawowa w Judzikach	5	26	6	-	37
Szkoła Podstawowa w Kijewie	10	x	x	3	x
Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Krasnal w Olecku	1	2	X	-	-
RAZEM:	128	142	169	8	37

Tab.4 źródło – Szkoły podstawowe oraz przedszkole gminne.

Placówki oświatowe organizują dla uczniów zajęcia z gimnastyki korekcyjnej w celu korekty wad postawy. Zajęcia prowadzone są w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Oprócz wyżej wymienionych rodzajów problemów zdrowotnych wśród dzieci występują także problemy endokrynologiczne (SP Nr 3 – 5 os.), kardiologiczne (SP Nr 3 – 6 os.), epilepsja (SP Nr 3 2 os.), alergie (SP Nr 2 – 18 os.), astma oskrzelowa (SP Nr 2 – 8 os.) oraz zaburzenia mowy (Przedszkole – 5 os.; SP Babki Oleckie – 4 os.)

Otyłość u dzieci i młodzieży jest najczęstszym zaburzeniem związanym z odżywianiem i główne znaczenie mają tu czynniki środowiskowe takie jak: nieprawidłowe żywienie, wysokokaloryczne produkty spożywcze, zmniejszenie aktywności fizycznej i siedzący tryb życia. Według danych ankietowych przeprowadzonych w 2015 r. z uczniami szkół gminnych w sprawie popierania sprzedaży w sklepikach szkolnych zdrowej żywności na 564 uczniów 272 odpowiedziało, że nie popiera sprzedaży zdrowej żywności. Wskazuje to na złe nawyki żywieniowe. Ponadto często występującym wśród dzieci i młodzieży problemem zdrowotnym są różnego rodzaju alergie.

Należy zwrócić uwagę także na antyzdrowotne zachowania dzieci i młodzieży do których należy palenie tytoniu oraz spożywanie alkoholu. W celu ochrony zdrowia oraz profilaktyki rodzin, a w szczególności dzieci i młodzieży w tym zakresie Uchwałą nr ORN.0007.98.2017 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 22 grudnia 2017 r. przyjęty został gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, realizowany na podstawie Narodowego Programu Zdrowia oraz przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Uchwalany corocznie przez radę gminy program profilaktyki, uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Za realizację gminnego programu odpowiedzialny jest pełnomocnik, powołany przez Burmistrza. W ramach realizacji programu, gmina zapewnia m.in. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu. Prowadzona jest profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

W ramach programu finansuje się m.in.:

1. Działalność 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w których opiekę, dożywianie i pomoc pedagogiczną uzyskują dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym. W placówkach dzieci uczą się zdrowych nawyków żywieniowych oraz pozyskują umiejętności do życia w rodzinie. Ogółem z tej formy pomocy korzysta ok. 130 dzieci.
2. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu, zawierających elementy profilaktyki.
3. Organizowanie wypoczynku w okresie wakacji i ferii zimowych wraz z zapewnieniem działań opiekuńczo-wychowawczych.
4. Zapewnienie dostępu do usług terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, współuzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie (dodatkowe zajęcia dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin – treningi terapeutyczne, psychoterapia indywidualna, psychoterapia DDA (Dorośle Dzieci Alkoholików), psychoterapia dla rodzin).

W bieżącym roku w celu poprawy zdrowia dzieci i młodzieży gmina uczestniczy i realizuje Program Powszechnej Nauki Pływania „Umiem pływać” (program realizowany od 2014 r.). Program realizowany w naszym województwie przez Warmińsko-Mazurską Federację Sportu w Olsztynie został dofinansowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Program polega na realizacji przez określoną liczbę grup uczniów z klas I-III szkół podstawowych (uprzednio zgłoszonych przez dyrektorów szkół) 20 godzin lekcyjnych zajęć z nauki pływania w dwóch okresach: III-VI oraz IX-XII.

W 2018 roku do programu swój udział zgłosiły wszystkie szkoły podstawowe. Realizacja zajęć w powyższych okresach planowana jest przez łącznie 17 grup, liczących łącznie ponad 200 uczniów.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olecku udostępniła dane dotyczące zgłoszonych i zarejestrowanych chorób zakaźnych występujących wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Olecko, które kształtują się następująco:

L.p.	Choroby zakaźne	Liczba zachorowań	
		2017	Stan na dzień 8 marca 2018r.
1.	Wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez rotawirusy	25	3
2.	Wirusowe zakażenie jelitowe inne określone i nieokreślone	13	-
3.	Salmoneloza	3	-
4.	Borelioza	1	-
5.	Ospa wietrzna	61	62
6.	Płonica	1	-
7.	Styczność i narażenie na wściekliznę (pogryzienia)	8	2
8.	Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę	263	95
9.	Wirusowe zapalenie opon mózgowych enterowirusowe	1	-

Tab. 5 Źródło – Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Olecku.

Jak wynika z uzyskanej informacji, najczęstszym problemem zdrowotnym w zakresie chorób zakaźnych występującym wśród dzieci i młodzieży na terenie Gminy Olecko jest zachorowanie i podejrzenie grypy.

Badanie stanu zdrowia oraz określenie potrzeb zdrowotnych dzieci i młodzieży stanowi punkt wyjścia dla realizacji zadań statutowych podmiotów mających na celu ochronę i promocję zdrowia. Podjęcie właściwych i skutecznych działań jest podstawą do osiągnięcia korzyści zarówno w skali globalnej jak i w wymiarze indywidualnym. Zdrowie dzieci i młodzieży jest stanem dynamicznym i podlega zmianom zależnie od czynników społeczno-ekonomicznych, polityki zdrowotnej, postępów w diagnozowaniu i leczeniu chorób oraz świadomości zdrowotnej społeczeństwa, a zwłaszcza rodziców.

ZASTĘPCA BURMISTRZA

Mariusz Miłun

NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ

GAMED *Ilona Gajewska*

19-400 Olecko, ul. 11-go Listopada 23

Tel. 87 520 22 85, 000000015011

Poradnia Lekarza POZ Kody resortowe-część V01,VII001,VIII0010

NIP 847-101-11-19 REGON 790209410

14-00-01909-13/102/01/POZ

Olecko, dn.21.03.2018r.

KOMISJA

Polityki Prorodzinnej,

Ochrony Zdrowia i Bezpieczeństwa

Rady Miejskiej w Olecku

W odpowiedzi na pismo z dnia 13.03.2018r., dotyczące problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży przedstawiam zestawienie problemów zdrowotnych w naszej populacji.

1. Wady wzroku - około 30%
2. wady postawy- około 60%
3. otyłość - 30%
4. wady słuchu - około 10%
5. wady wymowy - około 10%
6. wady zgryzu – około 20%

Obliczenia zostały wykonane do dnia 20.03.2018r.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W OLECKU**

ul. Wojska Polskiego 13, 19-400 Olecko, tel. (87) 520 30 55 lub (87) 520 30 56,
fax. (87) 520 20 65, e-mail: psse.olecko@sanepid.olsztyn.pl

Olecko 19.03.2018 r.

**Komisja Polityki Prorodzinnej, Ochrony Zdrowia
i Bezpieczeństwa Rady Miejskiej w Olecku**

HDiM. 4011.1.5.2018

Problemy zdrowotne dzieci i młodzieży

Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o PIS (Dz. U. z 2017 r., poz. 1261 z późn. zm.), Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, a także nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Wczesną identyfikację problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży przeprowadza pielęgniarka środowiska szkolnego. Wykonuje ona i interpretuje testy przesiewowe a prowadząc **kartę zdrowia ucznia** może monitorować indywidualny stan jego rozwoju i wychwytywać wszelkie zaistniałe nieprawidłowości.

To, w jakich warunkach przebiega realizacja obowiązku szkolnego, ma istotny wpływ na rozwój dzieci. Inspekcja sanitarna prowadzi nadzór nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania i stara się eliminować z placówek oświatowych wszelkiego rodzaju czynniki, które mogą niekorzystnie oddziaływać na organizm dziecka.. Czynniki te możemy podzielić na 3 grupy:

1. Czynniki niebezpieczne, które działając na ucznia mogą spowodować uraz. Takie zagrożenie może wystąpić w związku ze złym stanem obiektów szkolnych: schody, posadzki, okna, ogrodzenia, place rekreacyjne, boiska, urządzenia i sprzęty. Wszelkiego rodzaju nierówności, wystające, ostre elementy mogące spowodować nagły wypadek.

2. Czynniki szkodliwe działające na ucznia przez dłuższy okres mogą spowodować zmiany w stanie jego zdrowia, Do czynników o tym charakterze zaliczamy:

a) czynniki fizyczne: wysoka temperatura (brak zabezpieczenia przed nasłonecznieniem, niska temperatura (niedostateczne ogrzewanie), hałas (zmniejszenie sprawności słuchu), niedostateczna wentylacja;

b) czynniki chemiczne: środki czystości, substancje i ich mieszaniny w pracowni chemicznej (zatrucia);

c) czynniki biologiczne: nieodpowiedni poziom higieny w toaletach, niewłaściwe warunki w bibliotekach.

3. Czynniki uciążliwe to czynniki, których oddziaływanie może być przyczyną złego samopoczucia lub nadmiernego zmęczenia. Czynniki te mogą powodować:

a) obciążenia statyczne, które wynikają z niedostosowanych lub nienormatywnych stanowisk pracy (stolik + krzesło), w konsekwencji prowadzą do powstawania i utrwalenia wad postawy;

b) obciążenia psychiczne – wynikają z niewłaściwie, niezgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej opracowanymi rozkładami zajęć lekcyjnych (monotonia, przeciążenie, stres);

c) oświetlenie, które powoduje zmniejszenie sprawności narządu wzroku.

Nakazy wydane w ubiegłym roku na nadzorowane zakłady nauczania i wychowania dotyczyły doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego:

- ✓ sal lekcyjnych i innych pomieszczeń – Zespół Szkół w Sokółkach, Zespół Szkół STO w Olecku, Szkoła Podstawowa Nr 1 w Olecku, Szkoła Podstawowa w Mazurach, Szkoła Podstawowa w Świętajnie, Publiczne Gimnazjum w Kowalach Oleckich, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Cimochach,
- ✓ metalowych pręseł na posesji szkoły - Szkoła Podstawowa w Kowalach Oleckich,
- ✓ schodów zewnętrznych – Szkoła Podstawowa w Mazurach,
- ✓ nawierzchni przejścia na posesji - Szkoła Podstawowa w Gąskach oraz Zespół Szkół w Sokółkach,
- ✓ drzwi wejściowych - Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół w Sokółkach,
- ✓ dostosowania mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wieliczkach, Przedszkole Niepubliczne „Bajka” w Olecku, Szkoła Podstawowa Nr 1 w Olecku.

Prolongowane decyzje dotyczyły:

- ✓ schodów zewnętrznych – Szkoła Podstawowa w Mazurach,

- ✓ dostosowania mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci – SP Nr 1 w Olecku, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wieliczkach.

W analizowanym okresie w wyniku realizacji nakazów decyzji uzyskano poprawę stanu sanitarno-technicznego:

- pomieszczeń szkolnych – SP Nr 1 w Olecku, SP w Mazurach, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Cimochach, SP w Świątajnie, Gimnazjum w Świątajnie, w Kowalch Oleckich, Zespół Szkół STO w Olecku,
- prześleń ogrodzenia przy boisku szkolnym – SP w Kowalch Oleckich,
- nawierzchni przejścia na posesji SP w Gąskach, Zespole Szkół w Sokółkach, Gimnazjum Nr 2 w Olecku,
- dostosowano meble edukacyjne do wzrostu uczniów – Przedszkole Niepubliczne „Bajka” w Olecku, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wieliczkach.

Podsumowanie stanu sanitarno-higienicznego w nadzorowanych placówkach nauczania i wychowania.

Stan sanitarno-higieniczny placówek systematycznie ulega poprawie:

- ✓ wszystkie placówki korzystają z wody z wodociągów i są skanalizowane: 29 - kanalizacja centralna, pozostali korzystają z własnych oczyszczalni (5) lub zbiornika bezodpływowego (7),
- ✓ wszystkie placówki zapewniają dostęp do ciepłej bieżącej wody,
- ✓ lepsze jest zaopatrzenie w środki higieny osobistej,
- ✓ posesje szkolne utrzymane są w należyтым porządku,
- ✓ pomieszczenia szkolne regularnie sprzątane,
- ✓ poprawia się wyposażenie w meble edukacyjne z certyfikatami.

W mniejszym stopniu obiekty zmieniają się pod względem technicznym:

- ✓ w wielu wypadkach pracownie komputerowe nie odpowiadają wymaganiom norm higienicznych (zbyt mała powierzchnia w stosunku do liczby stanowisk komputerowych) - trudne warunki (pomimo zmiany pomieszczenia) w SP Nr 3 i SP Nr 2 w Olecku,
- ✓ brak pomieszczeń na utworzenie pracowni chemicznych,
- ✓ brak dostatecznej liczby sal dydaktycznych w stosunku do liczby oddziałów (SP Nr 3),
- ✓ nie wszystkie pomieszczenia w placówkach posiadają odpowiednią wentylację grawitacyjną w salach dydaktycznych (spowodowane brakiem kanałów wentylacyjnych)

i mechaniczną w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych (w chwili oddawania budynków do użytku nie było takich wymagań),

- ✓ bardzo trudna sytuacja lokalowa w Zespole Szkół w Babkach Oleckich,
- ✓ w szkołach place przeznaczone dla dzieci najmłodszych są niedostatecznie wyposażone w urządzenia rekreacyjne (Zespół Szkół w Siejniku, Babkach Oleckich, Judzikach).

W ramach działań przeciwepidemicznych PSSE w Olecku prowadzi:

nadzór nad podmiotami leczniczymi w celu poprawy ich stanu sanitarno-higienicznego i zmniejszenia zagrożenia szerzenia się zakażeń,

nadzór nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych,

realizację zadań związanych z nadzorem nad zakażeniami i chorobami zakaźnymi.

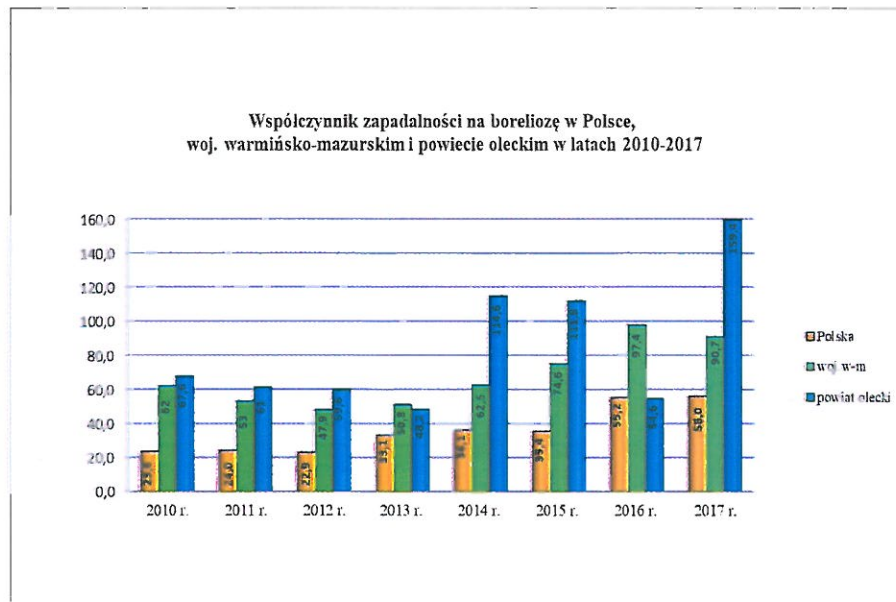
W roku 2017 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olecku zgłoszono 732 zachorowania na choroby zakaźne, z czego obowiązkowi opracowania podlegało 135 przypadków.

Wybrane jednostki chorobowe	Liczba zachorowań u dzieci i młodzieży do 18 r. ż.	
	2016	2017
Salmonelozy - zatrucia pokarmowe	5	3
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO. prawdopodobnie o zakaźnym pochodzeniu	1	-
wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	69	25
wirusowe zakażenia jelitowe inne określone i nieokreślone	7	13
Płonica /szkarlatyna/	1	1
Krztusiec	1	-
Ospa wietrzna	63	61
Różyczka	-	-
Świnka	-	-
Borelioza	-	1
Kontakt ze wściekłą – liczba osób szczepionych p/wścieklicznie	5	8
Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę	238 (0-4 lata: 76 5-14 lat: 162)	263(0-4 lata: 151 5-14 lat: 112)

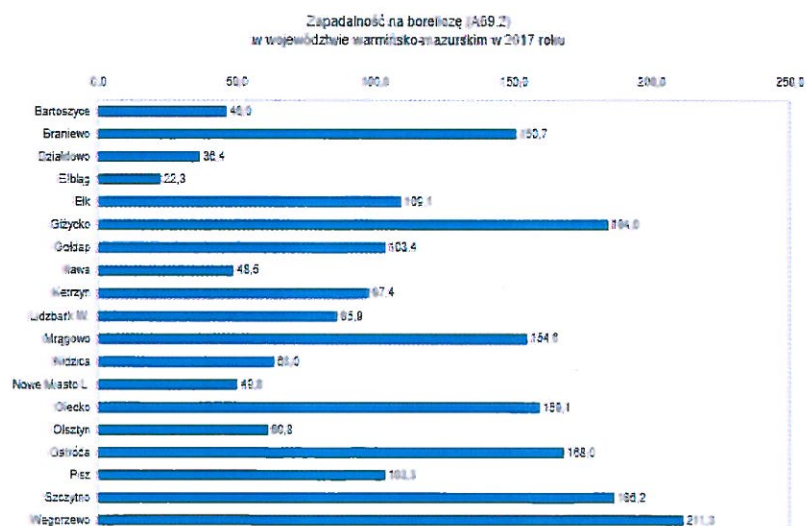
Analiza porównawcza zachorowań na choroby zakaźne wieku dziecięcego i inne w latach 2015-2017 w powiecie oleckim

Jednostka chorobowa	2017		2016		2015	
	Liczba zachorowań	Zapadalność %	Liczba zachorowań	Zapadalność %	Liczba zachorowań	Zapadalność %
Salmonelozy - zatrucia pokarmowe	6	17,3	6	17,2	21	60,2
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	15	43,4	7	20,1	2	5,7
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, prawdopodobnie o zakaźnym pochodzeniu	-	-	3	8,6	-	-
wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	27	78,1	73	211,2	36	103
Plonica /szkarlatyna/	1	2,8	2	5,7	3	8,6
Krztusiec	-	-	1	2,8	-	-
Ospa wietrzna	62	179,4	64	183,9	62	177,7
Różyczka	-	-	-	-	3	8,6
Świnka	-	-	-	-	1	2,8
Borelioza	55	159,4	19	54,9	39	111,8
Kleszczowe zapalenie mózgu	5	14,5	1	2,9	-	-
Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne, określone i nie określone	-	-	-	-	3	8,6
Wirusowe zapalenie opon mózgowych enterowirusowe	1	2,8	-	-	-	-
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych inne określone	1	2,8	-	-	1	2,8
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> inna określona i nie określona	2	5,7	1	2,8	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> - róża	-	-	1	2,8	-	-
Gruźlica	2	5,7	7	20,1	5	14,3
Rzeżączka	-	-	-	-	1	2,8
Kiła	-	-	1	2,8	-	-
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chłamydie	-	-	1	2,8	-	-
Nowo wykryte zakażenia HIV	1	2,8	1	2,8	3	8,6
AIDS	1	2,8	1	2,8	1	2,8
Wirusowe zapalenie wątroby typu B przewlekłe	1	2,8	4	11,4	1	2,8
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	3	8,6	4	11,4	-	-
Bąblowica	1	2,8	2	5,7	-	-
Kontakt ze wściekłą - liczba osób szczepionych p/wścieklicznie	11	31,8	8	22,9	19	54,4

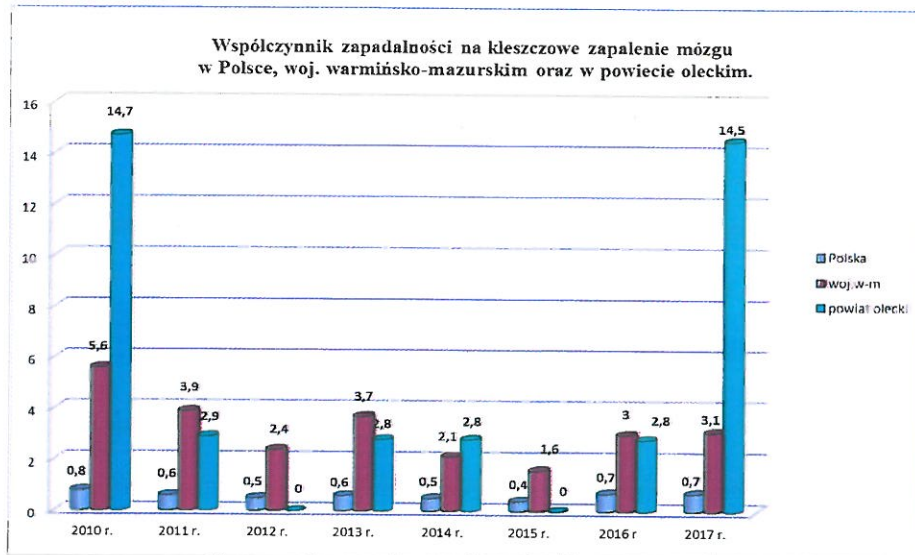
Uwagę zwracają wysokie współczynniki zapadalności na boreliozę i kleszczowe zapalenie mózgu na tle województwa i kraju. W związku z powyższym Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olecku już w 2016 r. podjęła inicjatywę w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w temacie chorób odkleszczowych, którą kontynuowała w roku ubiegłym. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny pokłada nadzieję, że powiat olecki wpisze się w najbliższej przyszłości w politykę zdrowotną województwa warmińsko-mazurskiego w tym temacie.

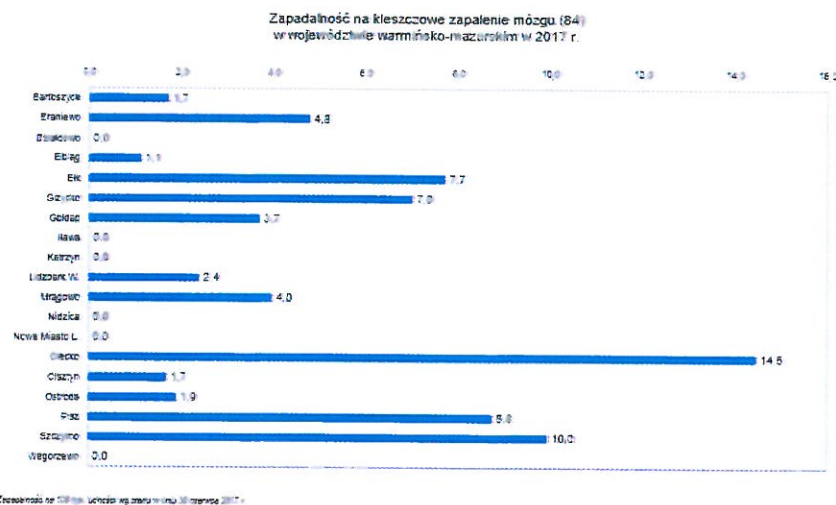
Sekcja Statystyki Medycznej i Informacji WSE w Olsztynie

Zapadalność na boreliozę w województwie warmińsko-mazurskim w 2017 r.

Sekcja Statystyki Medycznej i Informacji WSSiE w Olsztynie

Wykonanie szczepień na terenie powiatu oleckiego utrzymuje się na porównywalnym od lat ubiegłych poziomie, mimo niepokojącej nowej tendencji, jaką jest obserwowany wzrost liczby osób uchylających się od wykonania obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym (ruch antyszczepionkowy). W latach 2015-2016 do PPIS w Olecku zgłoszono 6 środowisk (w tym 7 dzieci) uchylających się od wypełnienia obowiązku szczepień (2015 – 5, 2016 – 1). W toku postępowania administracyjnego zaszczepiono czworo dzieci. W roku 2017 rozpoczęto kolejne postępowania administracyjne wobec 3 rodzin. Wyślano 12 tytułów wykonawczych dotyczących sześciorga dzieci niepoddawanych obowiązkowym szczepieniom ochronnym.

Do zadań Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej należy organizowanie, prowadzenie, koordynowanie i nadzorowanie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych. Podejmowane działania w 2017 roku wynikały z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, a także z sytuacji epidemiologicznej powiatu oleckiego i bieżących potrzeb zdrowotnych.

W roku 2017 PSSE w Olecku realizowała następujące programy edukacyjne:

- ✓ Program ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu w Polsce;
- ✓ Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla IV klas szkoły podstawowej pt. „Bieg po zdrowie”;
- ✓ Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”;
- ✓ Krajowy program zwalczania AIDS i zapobiegania zakażeniom HIV;
- ✓ Trzymaj formę!
- ✓ Projekt „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”

Działania nieprogramowe podejmowano w ramach akcji:

- Lekki tornister,
- Europejski Kodeks Walki z Rakiem,
- Moje dziecko idzie do szkoły,
- Profilaktyka wirusowego zapalenia wątroby typu C,
- Światowy Dzień Zdrowia,
- Profilaktyka grypy,
- Profilaktyka chorób odkleszczowych,
- Zdrowe wakacje.

PROFILAKTYKA

- Z myślą o zapewnieniu bezpieczeństwa na wypoczynku letnim w 2016 r. w siedzibie PSSE w Olecku przeprowadzono szkolenie nt. „Substancje potencjalnie uzależniające – alkohol, narkotyki leki i środki zastępcze”. Szkolenie skierowane było do osób i instytucji, które zdobytą wiedzę będą mogły wykorzystać do pracy z dziećmi i młodzieżą nie tylko podczas wakacji, ale również w ciągu całego roku.

- W siedzibie PSSE w Olecku 13.10.2016 r.

Zorganizowano szkolenie nt. „Higiena i dezynfekcja w placówkach medycznych. Zapobieganie uchybieniom w procedurach higienicznych stosowanych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w tym w gabinetach stomatologicznych. Grypa – nadzór epidemiologiczny”.

- Dnia 15.11.2016 r. W siedzibie PSSE w Olecku zorganizowano szkolenie nt. „Higiena i dezynfekcja w placówkach nauczania i wychowania oraz żłobkach. Zapobieganie uchybieniom w stosowanych procedurach higienicznych. Grypa - profilaktyka”.

- Dnia 17.11.2016 r. Zorganizowano w siedzibie PSSE w Olecku szkolenie nt. „Higiena i zapobieganie zakażeniom w gabinetach kosmetycznych, salonach fryzjerskich, tatuażu i odnowy biologicznej. Zapobieganie uchybieniom w stosowanych procedurach higienicznych”.

- PSSE w Olecku wraz ze Stowarzyszeniem Parasol Dla Życia i Fundacją Aby Żyć zorganizowała dnia 16.11.2016 r. Konferencję pt. „Potencjał zdrowia człowieka, choroby odkleszczowe – rola pracodawców”, w której wzięli udział przedstawiciele samorządów, opieki zdrowotnej, pracownicy służb bhp, pracodawcy. Patronatem honorowym wydarzenie objął Główny Inspektor Sanitarny oraz Burmistrz Olecka.

- W siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olecku 28.03.2017 r. w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia odbyło się szkolenie pt. „Depresja. Porozmawiajmy o niej”. W spotkaniu wzięło udział 27 osób.

- W ramach obchodów europejskiego tygodnia szczepień w dniu 25.04.2017 r. odbyła się powiatowa konferencja pt.: „Vaccines work – szczepionki działają”. W czasie konferencji zwracano szczególną uwagę na potrzebę, skuteczność i korzyści wynikające ze szczepień na każdym etapie życia. Przedstawiono stan zaszczepienia wrażliwych populacji na terenie powiatu oleckiego oraz realizację samorządowych programów szczepień w 2016 r. i planowane w 2017 r. w powiecie oleckim oraz w województwie warmińsko-mazurskim. Zostały także przedstawione programy polityki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem chorób odkleszczowych. W konferencji uczestniczyły 24 osoby, w tym przedstawiciele samorządów lokalnych, radni, pracownicy podmiotów medycznych, ośrodków pomocy społecznej i inspekcji sanitarnej.

- W dniu 06.05.2017 r. W siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olecku odbyło się szkolenie pt.: „Zapobieganie zakażeniom w gabinecie stomatologicznym”. Organizatorem szkolenia dla stomatologów i asystentów stomatologicznych był Oddział Epidemiologii WSSE w Olsztynie oraz PSSE w Olecku. W trakcie szkolenia przedstawiono zagrożenia biologiczne występujące w gabinecie stomatologicznym oraz ich profilaktykę. W sposób szczegółowy omówiono zagadnienia związane z dezynfekcją narzędzi oraz skuteczną kontrolą procesów dekontaminacji i sterylizacji. W szkoleniu udział wzięło 28 osób z całego województwa.

- Kolejna konferencja odbyła się w dniu 27.09.2017 r. Zorganizowana była w ramach Ogólnopolskiego Programu Zwalczania Grypy. W czasie spotkania omówiono epidemiologię i diagnostykę grypy. Podkreślono znaczenie profilaktyki ze szczególnym zwróceniem uwagi na potrzebę, skuteczność i korzyści wynikające ze szczepień. Przedstawiono stan zaszczepienia p/grypie populacji na terenie powiatu oleckiego oraz w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2015 i 2016. W szczególności została przedstawiona skuteczność oraz bezpieczeństwo stosowania nowej czterowalentnej szczepionki p/grypie. Wszyscy uczestnicy spotkania otrzymali

rekomendacje ekspertów ogólnopolskiego programu zwalczania grypy dotyczące profilaktyki grypy w sezonie epidemicznym 2017/2018. W szkoleniu udział wzięły 32 osoby, w tym lekarze, pielęgniarki z podmiotów leczniczych powiatu oleckiego, personel medyczny z domu dziecka, domów pomocy społecznej oraz pracownicy inspekcji sanitarnej.

- Podczas szkolenia dla dyrektorów szkół, koordynatorów i realizatorów programu edukacyjnego „Trzymaj formę”, pielęgniarek środowiska szkolnego i osób opracowujących jadłospisy oraz przygotowujących posiłki dla uczniów pracownik sekcji HŻŻiPU wygłosił wykład pt. „Zmiany w żywieniu w jednostkach systemu oświaty po 01.09.2016 r.”. W szkoleniu uczestniczyło 13 osób.

- W roku 2017 zorganizowano trzy punkty promocji zdrowia, w których pracownicy PSSE w Olecku prowadzili poradnictwo zdrowotne dla mieszkańców powiatu oraz przeprowadzali pomiary tlenu węgla w wydychanym powietrzu, pomiary wagi i wzrostu, a także obliczali BMI. Stoiska promocji zdrowia miały miejsce podczas:

- festynów rodzinnych „Bezpieczny powiat 2017” oraz „Zdrowa rodzina – szczęśliwa rodzina”,
- „Białej niedzieli – bezpłatnych badań profilaktycznych”,
- Światowego Dnia Rzucania Palenia w Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych w Olecku.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Olecku

Katarzyna Dryl-Nerkowska

